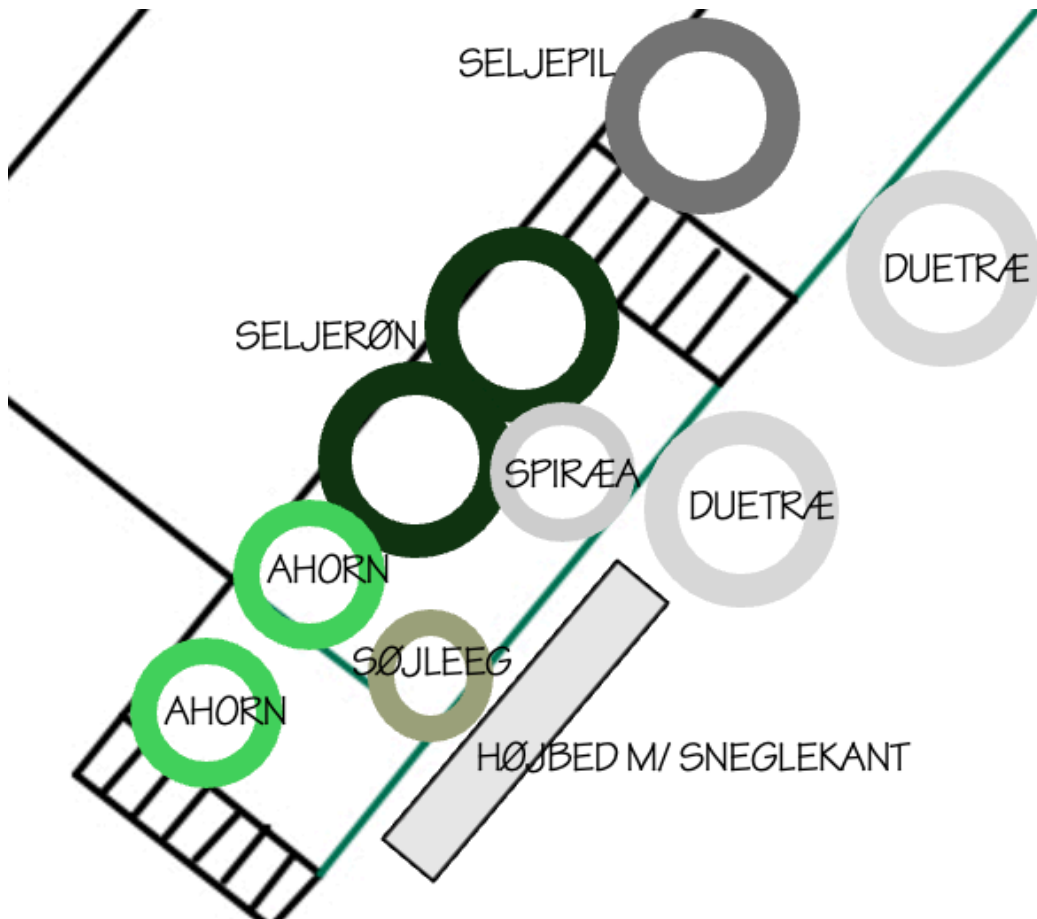
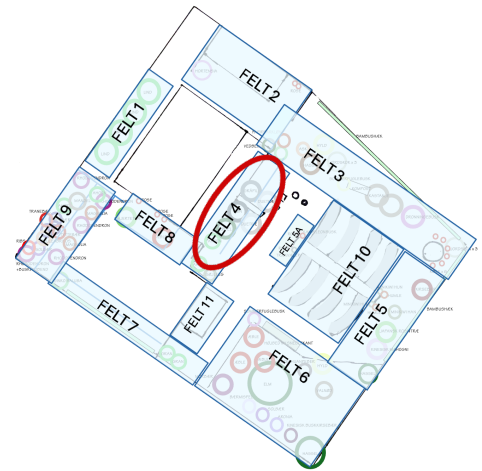
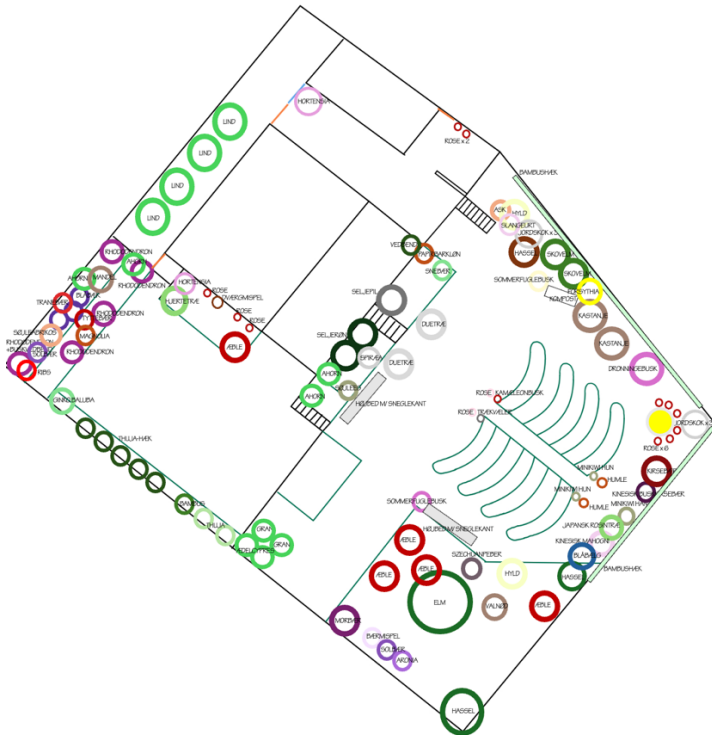

FELT 4

OMRÅDET FORAN TERRASSEN

PIL. Foran terrassen til venstre er der for mange år siden af de tidligere ejere plantet det, som min planteapp skiftevis kalder GRÅPIL og SELJEPIL (*salix caprea*), alt efter hvornår på året, jeg tager billede af den. Jeg har læst, at det også kan være en krydsning. Om jeg bibeholder denne i længden ved jeg ikke. For nu fungerer den til to af mine ego-formål: Den holder på jorden, så skrænten foran terrassen ikke har jord-erosion. Og om sommeren vokser den buskformet op foran terrassen, så vi har fint ly for naboens kig.

Jeg tænker, at der i løbet af næste år udkrystalliserer sig en plan for skrænten, men lige nu modner den i baggrunden. Jeg satser på i år at finde ud af, præcis hvilken slags pil jeg har, og om det er en han eller hun. Pil er tvebo, hvilket vil sige at der findes både han- og hun planter. Hunblomsterne er mindre og mere uanselige end hanblomsterne, der har lysende gule støvfang. Det er hanplanter, der laver gæslinge.

Værd at tage med i betragtning omkring pil er, at den hører til gruppen af vår-pile fordi hannens blomster (gæslinger) viser sig før eller omkring løvspring i det tidlige forår i april. Bestøvningen sker som bekendt af bier og andre insekter, som tiltrækkes af pollen fra blomsterne. Da der ikke er mange andre træer og buske som blomstrer i det tidlige forår, er pil en vigtig fødekilde for bl.a. bier. Pil tåler både masser af vind og kraft beskæring, så man kan få den formet stort set som man ønsker, uden at den tager skade. Både seljepil og gråpils blade er store og elliptiske, over siden er mørkegrøn og glat, undersiden grålig med små hår.

Man kan også høste pil til at flette kurve, hvis man gør i den slags.

RØN. På skrænten til højre for terrasse har de tidligere ejere for mange år siden plantet tre stk. SELJERØN (*sorbus mougeotii* eller

sorbus intermedia). Da jeg flyttede ind, var de netop blevet skåret helt ned, formentlig for at give skrænten et udseende af bare lidt ordnethed. Som med pilen afgør jeg senere, hvad der skal ske med dem, hvis overhovedet noget.

De tre billeder: Det til venstre er et closeup billede af bladene på den busk tættest på trappen netop sprunget ud 1. maj. Billedet i midten er taget lidt længere fra. Og billedet til højre er fra busken længst mod højre 10 dage senere, da bladene allerede er blevet helt tætte.

Det er en stor busk / mindre træ, 5-10 meter høj, løvfældende. Det har mørkegrønne 7-12 cm lange aflangt elliptiske savtaktede og lappede blade. Mørkegrøn overside og sølvfarvet underside. Det danner i maj-juni hvidlige 10-15 mm brede skærme i filthårede toppe. Afmodner i august, hvor frugten bliver rødorange. Robust, hårfør, nøjsom.

I bedet er der derudover en hulans masse SNEBÆR, jeg kæmper for at holde i skak. Hvilket er tilfældet mange steder i haven – men det er en helt anden historie. Hvilken skæbne de skal have i fremtiden, drøvtygger jeg også over.

Til højre forrest i bedet ned mod haven er der en SPIRÆA, der også har en del år på bagen. Den blomstrer smukt hvidt allerede i april, så på den måde skaber den liv for øjet på en ellers stadig lidt dunkel tid. Dens skæbne besluttet senere og samtidig med de andre buske på skrænten.

AHORN findes også i bedet til højre foran terrassen. Tydeligvis forsøgt aflivet kort før jeg flyttede ind, men det skyder med flere grene nede fra roden og er vokset mere end 2 meter på de to somre, jeg har boet her.

Jeg tænker, at det fungerer på skrænten og tjener flere positive funktioner, hvorfor det ikke er planen at forsøge at fjerne det lige nu. Jeg har derudover ahorn flere andre steder på grunden, og jeg går og snakker lidt med mig selv, hvilken fremtid de skal have hos mig. Jeg har et flersidet forhold til dem.

Ahorn kan blive omkring 30 meter høj. Træet har en bred og hvælvet krone. Barken er glat og gråbrun. På ældre træer skaller barken af i store flager. Bladene er 5-lappede. De minder lidt om en håndflade med fingrene, som spidser. Oversiden er mørkegrøn, mens undersiden er blegere. Bladene sidder på lange røde stilke overfor hinanden. Ahorns smukke efterårsfarver nyder jeg meget. De bevæger sig gennem hele rød-gylden-skalaen hen over en længere periode, hvilket gør, at man virkelig kan nyde efteråret som en proces.

De grønne blomster sidder i lange klaser, som indeholder både han- og hunblomster. De indeholder honning, som tiltrækker mange insekter. Blomsterne kommer først frem, efter at bladene er sprunget ud.

Ahornens frugter består af to nødder, der sidder tæt sammen. Hver nød har en vinge – og tilsammen danner de to nødder en lille propel, der kan svæve langt med vindens hjælp. De danner mange frugter, der spredes vidt omkring med vinden. Det gør, at ahorn let kan så sig selv mange steder, også langt væk fra modertræet, så man skal være årvågen, om man ønsker et selvsået træ vokse sig stort. Fordi

ahorn vokser hurtigt, og under gode vækstbetingelser kan et ungt træ vokse 1 - 2 meter om året, og det bliver

jo altså meget højt. Det er svært at udrydde ahorn ved at skære træerne ned. Hugger man den, skyder nye skud fra stubben.

Ahorn kan klare sig uden særlig meget lys. Og det skygger selv så effektivt, at urter og buske og andre træer har svært ved at vokse nedenunder, medmindre man styner det opefter. Ahorns blade danner en bladmosaik. Det betyder, at der er langt mindre mulighed for at plante i flere lag, medmindre det er med buske og planter, der kan klare fuld skygge.

SØJLEEG. Træet har en smal, søjleformet vækst, der giver et dekorativt udseende. Det bliver cirka 1 meter bredt og bliver med tiden 10-12 meter højt. Det har grønne, aflange blade, som skifter til smukke gule farver om efteråret.

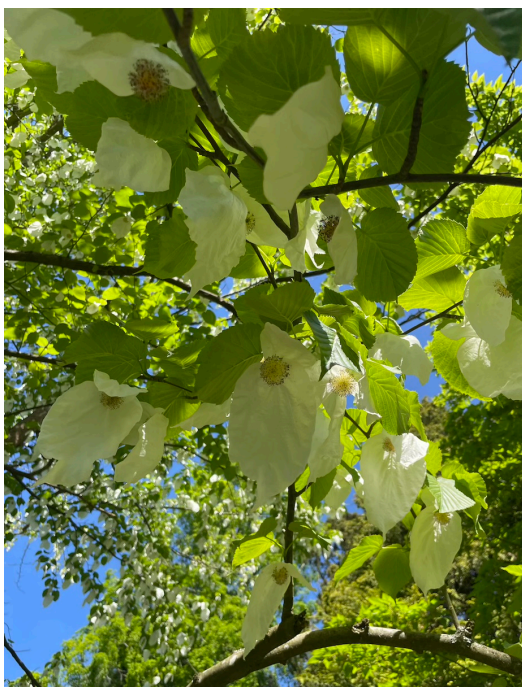
Jeg har valgt at plante søjleegen lige ved siden af trappen til højre (set fra når man står på terrasse ved huset), nederst i det skrå bed, idet det giver et virkelig smukt perspektiv og masser af muligheder i forhold til at komponere rundt om den. Således har jeg taget første skridt / lavet et benspænd i ny-kompositionen af skrænten. Træet er så lille endnu, at det ikke er det, der er afbilledet.

ET VIGTIGT PS. Billedet af den unge søjleeg er fra *Medicinhaverne i Tranekær på Langeland*, en fantastisk have med en kæmpe samling af medicinplanter, i smuk komposition med mange træer. Den består af seks runder temahaver på hver 800 kvm. Det er en have, man sagtens kan få en hel dag til at gå i, hvis man er i fordybelse omkring at studere planterne i detaljer.

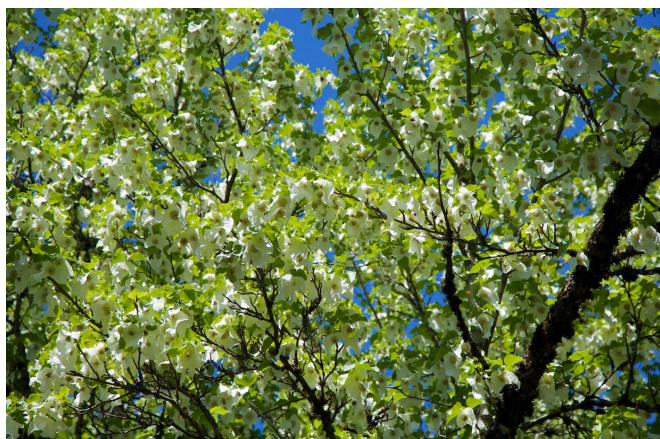
DUETRÆ. Det er et smukt pyramideformet løvfældende træ, som får store hvide blomster i maj-juni. Man skal dog formentlig have tålmodighed med træet i nogle år, før det begynder at blomstre. Træet skaber stenfrugter, der ikke er spiselige for mennesker. Er middelvoksende og fuldt hårdfør og fungerer godt til haver og parker som solitærtræ. Bliver 2-4 meter bredt og 3-6 meter højt efter 10 år. Får savtakkede blade. Rødderne er kraftige og tykke.

Der er så vidt jeg ved desværre ingen spiselige dele af træet.

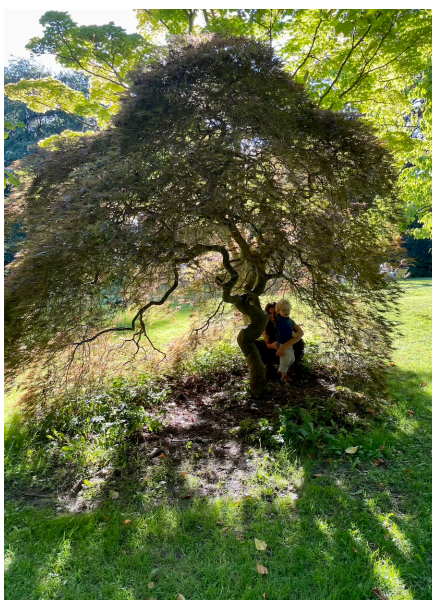
Hvorfor vælge at plante to træer, symmetrisk placeret på så central en plads som på hver sin side af terrasse-trappen? Svaret er enkelt: Jeg har i tidens løb i parker noteret mig flere duetræer. Forrige år så jeg det i blomstringstiden på en dejlig juni-sommerdag på Ordrupgård, som jeg besøgte sammen med min kære mor. Og da var jeg solgt! På afstand var pyramideformen særdeles smuk. Det der næsten hvidsølvfarvede udtryk, som det blomstrende træ havde, gjorde det dobbelt lysende. Og da jeg stod under de hvide blomster og kiggede op mod himlen, da vidste jeg, at sådan et træ hørte til i min have.

Ordrupgårds park kan virkelig anbefales at besøge for både træerne og den fine kunst, der er spredt ud i den. Nedenfor og på næste side et par billeder andetstedsfra, hvor vinklen i forhold til at se blomsterne er lidt anderledes. Nedenfor kigges op i blomsterne længere fra end på billedet til venstre. Det er et aldeles overvældende vue.

Her ses blomsterne oppefra. Jeg får jo mulighed for at stå på første sal af huset og kigge ned på det smukke træ, så derfor har det også betydning, hvordan det ser ud oppefra.

Jeg har også i mine gemmer en inspiration, hvad angår forskellige typer og nuancer af japansk LØN fra parken. På billedet til venstre har min ældste datter og barnebarnet gemt sig i bunden af en brunligt-bladet, der står i ly af / er komponeret / beskåret i forhold til en større lysegrøntbladet type. Det lys-skygge spil, som de to træer kaster af sig gennem alle sæsonerne, samt det meget skiftende farvespil og bladene, som præcis løn har, på alle 4 årstider, i forskellig slags vejr, på forskellige tidspunkter af dagen, er helt særlig. Udforskningen af nuancernes dans stopper aldrig.

ET VIGTIGT PS.: Det kan virke næsten plasfemisk at nævne *Ordrupgård* uden at nævne selve museet. De smukkeste bygninger, dels den klassiske gamle bygning, dels nytilbygningen. De er fra to forskellige arkitektoniske perioder og komplementære stilarter. Til højre et billede af nytilbygningen.

Ejheller skal forglemmes at nævne, hvad jeg kommer der for igen og igen i den permanente udstilling: Vilhelm Hammershøis gråtonede men guddommeligt lysende billede, 'Støvkornenes dans i solstrålerne' fra hans lejlighed i Strandgade, iblandet de mere farvebrugende danske malere fra 1800-tallet. (Google selv billederne; jeg vil ikke bøvlle med noget ophavsret til billeder, så derfor viser jeg ikke nogen af dem fra museet, jeg selv har taget). Ordrupgård har løbende også virkelig fine skiftende udstillinger. Så det er i den grad et eller flere besøg værd.

